

„Mi tehát azért szeretünk, mert Isten előbb szeretett minket” (1Jn4,19)

Karácsonyt ünneplő gyülekezet!

Többször előfordult már velünk, hogy beleszerettünk valakibe vagy valamibe. Egy számunkra kedves személybe, vagy egy számunkra fontos ügybe. Hirtelen kedves és fontos volt nekünk, mert valami olyasmit kínált, ami akkor és abban a pillanatban mindennél többet ért. Így szerettünk bele abba a csodába is, amit karácsony ünnepe hirdet nekünk:

„Üdvözítő született ma nektek”.

Üdvözítő született nekünk, ami azt jelenti, hogy szeret minket az Isten. És olyan jó érezni ezt a minden emberi értelmet meghaladó szeretetet!

Ám erre a szeretetre válaszolnunk kell! Válaszként mondhatjuk: „Istenem én is szeretlek!” De ez nem elég! Mert Isten igéje erre hív minket: „Ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!”

Ismerjük a sokat hallott slágert, melynek néhány sora így hangzik: „Nehéz szeretni úgy, ahogyan kell, amit a másik örömmel elvisel.” Tudunk-e így szeretni? Tudjuk-e így szeretni egymást?

A szeretetet gyakorolni kell! Úgy amint gyakorolni kell a sportban, a nyelvtanulásban, a művészetben, a kézművességben és minden hivatásban vagy emberi kapcsolatban. Van, aki még gyakorlatlan van, van aki már kiesett a gyakorlatból. A szeretet művészetében van leginkább szükségünk a gyakorlásra.

A szeretetet gyakorolni kell, hogy igazán életformánkká legyen. Ezt mulasztotta el a pap és a lévita, amikor elment a bajba jutott mellett. Ellentétben velük megtette ezt az irgalmas samaritanus, aki megállt a bajba jutott ember mellett, és segítségére volt (Lk10,25-37). Az irgalmas samaritanus tréningben volt: a szeretet tréningjében. Ne mulasszuk el a szeretet egyetlen alkalmát sem, hiszen lehet, hogy később megbánjuk! Ne mulasszuk el a szeretet alkalmát sem a szeretet ünnepén, sem a szürke hétköznapokban!

Túrmezei Erzsébet egyik verséből idézek néhány sort:

*Valamit kérnek tőled.
Megtenni nem kötelesség.
Mást mond a jog,
mást zúg az ész.
Valami mégis azt kívánja? Nézd,
tedd meg, ha teheted.
Mindig arra a harmadikra hallgass,
mert az a szeretet.*

Karácsony ünnepén figyeljünk arra a harmadikra: Istenre! Így tudunk igazán szeretni. Hiszen mi „azért szeretünk, mert Isten előbb szeretett minket”. Ámen

Péter Attila

Leonardo da Vinci: **Királyok imádása**
(részlet) 1482. Firenze, Uffizi képtár

Áprily Lajos:

Karácsony-est

Angyal zenéje, gyertyafény-
kincses kezem hogy lett szegény?

Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.

Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem?

Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?

Szemembe Krisztus-könny szökött?
Kinyúló kézzel kérdezem.

Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.

Szerkesztői levél

Van egy olyan érzésem, hogy már az idős generáció sok tagja sem tudja, mit jelent karácsony. Így már nem csodálkozom azon sem, hogy karácsony üzenetét képtelenek voltak átadni a közép- és ifjú nemzedéknek. Több, mint egy héttel ezelőtt történt, hogy a sárga buszon egy ősz és idős néni szavaival megalázta azt a fiatalot, aki átadta neki a helyet. Olyan szívesen megkérdeztem volna tőle, hogy mi a gondja és baja. Talán segíthettem volna is gondján és baján.

A Maglódi Evangélikus Gyülekezet Újsága nem azzal foglalkozik, hogy mi az emberek jogos és jogtalan baja. Mi arról írunk, ami nekünk hitünkbelől fakadóan fontos. És hirdetjük, hogy rajtunk csak az Isten segíthet, és Benne bízunk.

Jelen számunkban hírt adunk: a helyi bibliakiállításról, mellyel kapcsolatban igyekeztünk minél több jelenlévőt megszólítani. A kiállítás címe: "A könyvek könyve"

Interjút közlünk Dr. Harmati Béla László művészettörténésszel, aki szeretetvendégségünkön előadónk volt, és a „Biblia az evangélikus művészettörténetben” címmel tartott nagyszerű képes előadást.

Nem feledkezünk meg arról sem, milyen szeretettel fogadtak minket a bakonyaljai Súron, amikor kirándulásunk közben elkaptak minket egy hatalmas jégeső, amikor egy egész falu népe segítségünkre sietett. Ez a szeretet.

Az ősz nem múlhat el gyülekezeti kirándulás nélkül. Ez évben nagy útra, Pozsonyba indultunk el. E nap számtalan látnivalójáról és programjairól írt beszámolót Petrovics Erika.

Hitünk tartalmáról, tanításunkról jó beszélgetni. Jó átélni a keresztyén közösség szeretetét. Az Életműhely programjainak mindkettő megvalósíthatott, erről tesz bizonyosságot írásában presbiterünk. Köszönet érte mindenkinek, aki tett érte, s mindenekfelett hála érte Istennek.

Az új egyházi esztendő kezdetén és az új naptári év előtt, minden kedves olvasónknak békés karácsonyi ünnepet és áldott új esztendőt kívánok!

Péter Attila

Et la lumière fut... „A KÖNYVEK KÖNYVE” És lőn világosság...

Et la lumière fut...

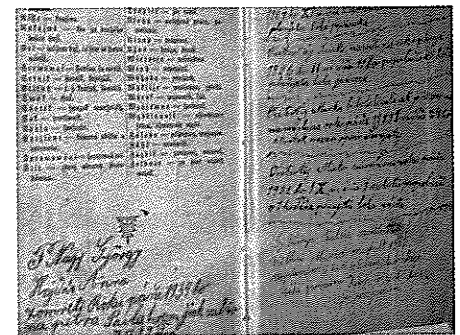
Ezt az egyetlen mondatot olvashatjuk a strasbourgi Johannes Gutenberg szobor talapzatán, amely a könyvnyomtatás feltalálóját ábrázolja az első nyomtatott bibliával kezében. A történetírók szerint Luther Márton – a könyvnyomtatás megjelenését tartotta a legnagyobb találmánynak, – 1540-ben wittenbergi ünnepi beszédében erre is utal és így fogalmaz:

„A könyvnyomtatás az utolsó és egyszersmind legnagyobb kegyelmi ajándéka az Úristennek; az az ajándék ez, amely az evangélium ügyét győzelemre fogja vinni, az utolsó föllángolás a világ kialakása előtt!”

A kézzel írott bibliákhoz, ezidáig csak a leggazdagabbak juthattak hozzá, de ezzel a találmánnyal mindenki számára megnyílt az út az Isten és a világ megismeréséhez a könyveken keresztül.

Személyes fontos bejegyzések legjobb helye a Bibliában.

azt az érzést, hogy egy olyan közösséghez tartozom, akiknek ugyanúgy fontos volt ezen a megnyitón való részvétel, mint nekem. A műsor nagyszerű volt, de mégis alig vártam, hogy lássam a Bibliáról szóló kiállítást. Amikor bejutottam már nem volt olyan nagy tömeg, így meg tudtam nézni, de nem alaposan. A kiállító terembe lépve az első érzés a meglepetés érzése volt. Ennyi tárgy? Honnan, hogyan gyűlt össze? Ennyi kincs, ennyi Biblia, ez mind a Miénk? Döbbsen álltam és örömmel néztem a termet, azt mondtam magamnak, ezt még egyszer meg kell nézmem, nyugodtan elmélyültem.

Muzeológusként sok-sok kiállítást néztem meg, többnek közreműködtem a létrejöttében, de ezt mégsem tudtam a szakember szemével nézni. Nem tudtam, mert olyan atmoszférát sugárzott, amelyre egy több millió forintba kerülő kiállítás sem képes. Ez egy közösség kiállítása volt, a Miénk! Persze, a tárgyak gyönyörűek, de ami ennél fontosabb személyesek, hiszen a Bibliájukat, a legszemélyesebb tárgyakat adták oda a maglódi emberek. Nekem is több Bibliám van, de a legkedvesebb számomra az a Biblia, amely a dédnagymamámé volt, aztán a nagymamám, majd az édesanyám olvasta, akitől én elkértem ezt a könyvet, hogy én is olvassam. Nagyon

BIBLIA KIÁLLÍTÁS

Két kiállítást láttam eddig a Magházban. Az első, és ez a második is úgy jött létre, hogy a maglódiak adták össze a tárgyakat.

A helytörténeti kiállításon nagyon szép anyag gyűlt össze, de azt már előre tudtam, hogy így lesz. Ezt a Bibliáról szóló kiállítást meglepetten és izgalommal vártam. A meghívót néhány nappal előbb kaptam kézhez, nem is tudtam róla, hogy ilyen témájú kiállítás készül. Arra a napra több program jött össze, nagyon nehéz volt megszerveznem azt, hogy el tudjak menni erre a megnyitóra. De éreztem, hogy ide el kell mennem, mert ez nagyon fontos esemény egy közösség életében, ahol én is élek. Kicsit késve érkeztem és a színházteremben elkezdődött a műsor. Amikor beléptem láttam, hogy teltház van. Nagy öröm volt ez számomra, mert megerősítette bennem

BIBLIA KIÁLLÍTÁS VÁROSUNK MŰVELŐDÉSI KÖZPONTJÁBAN, A MAGHÁZBAN

Balázs
Zoltán:
Szent-
háromság

Az evangélikus
gyülekezet tablója

Dédszüleink,
nagyszüleink Bibliái,
imakönyvei,
énekeskönyvei

rossz állapotban volt, de restauráltattam, így olyan állapotba került, hogy olvasni lehessen. Ha Bibliát olvasok, mert például egy előadásra készülök, nem ezt veszem elő, hanem az újabb, jobb állapotban lévő. Ha ezt a családi Bibliát olvasom az teljesen más érzés, más mert tudom, hogy a dédszüleim is ezt olvasták, ettől személyes. Egyszer a kislányom észrevette a polcomon és kérdezte, milyen Biblia ez? Mondtam: ez az üknagymamád Bibliája volt. Kérek, mesélj róla valamit. Néhány emlékem volt csupán, de az is halvány. Néhány hét elteltével kerestem a polcomon a könyvet, nem találtam a helyén. Hol lehet? Kerestem és Fanni könyvespolcán találtam meg. Nem szóltam, hogy miért vetted el, ott hagytam nála. Amikor a biblia versenyre készült, ebből olvasta a ráosztott szövegeket, pedig ezt nehezebb olvasni, mérete és a nyelvezete miatt is. De ő ezt olvasta és most is ezt olvassa. Vajon miért? A választ mindenki tudja, mert személyes, tudja a könyv múltját, ami köti őt a gyökereihez. Ez a kiállítás is erről szól, a gyökereinkről, a múltunkról, amely nélkül egy közösségnek, egy nemzetnek sincs jövője.

Koltay Erika
néprajzkutató

A „Könyvek Könyve” kiállításról

A lassan végére járó év a Biblia éve. Ennek fényében több bibliakiállítás született az ország különböző területein, valamint egy úgynevezett vándorkiállítás járta végig az országot. Dr. Deáky Zita etnográfus odaadó munkájának köszönhetően – és sok elkötelezett munkatársának segítségével – Maglód kisvárosban is megvalósult egy bibliakiállítás.

A kiállítást Tabányi Pál polgármester és Dr. Deáky Zita nyitotta meg. Szólt D. Szezik Imre evangélikus püspök, Beér Miklós római katolikus püspök és Villányi Péter református esperes a helyi lelkészek közreműködésével, valamint énekkal szolgált a Maglódi Evangélikus Gyülekezet énekkara, illetve a Tamási Aron Erdélyi Kőr énekkara. Mácsai Rudolf Reményik Sándor versét szavalta el. Kostyák Attila művésztanár, valamint Simon Barbara művésztanár pedig csodálatos zenével tették meghitté a megnyitó ünnepet.

A kiállítást Dr. Timár Gabriella, – az Országos Bibliamúzeum igazgatója méltatta –, a gyermekek Biblia által ihletett műveit pedig Csépe Milla helyi művésztanár mutatta be. Az evangélikus gyülekezet szeretetvendégségének vendége volt Dr. Harmati Béla László művésztörténész – az Országos Evangélikus Múzeum igazgatója –, aki megtekintette a kiállítást, és példaértékűnek találta.

Jómagam őszinte tisztelettel és megbecsüléssel gondolok azokra, akik létrehozták ezt a kiállítást. Büszke vagyok arra, hogy Maglód népe – evangélikusok, katolikusok, reformátusok – feltéve őrzött bibliás könyvekkel és az azokkal kapcsolatos tárgyakkal hozzájárultak ahhoz, hogy e nagyszerű kiállítás létrejöhesse.

Eleink használták és forgatták a Bib-

liát, amiből mi utódok sokat tanulhatunk. Kérek mindenkit, hogy – aki csak teheti – tekintse meg e csodálatos kiállítást a MagHázban!

Péter Attila evangélikus lelkész

„...a képességeket ajándékba kaptam...”

Képzőművészként beszélni a Bibliáról egyrészt nagyon könnyű, másrészt viszont nagyon nehéz. Könnyű, mivel évszázadokon keresztül ihletője volt a művészeknek, hatott gondolkodásukra.

Már a kora középkori művészek is a Biblia történeteinek megjelenítésén keresztül adták át gondolataikat az embereknek. Fontos volt, hogy az alkotó szilárd hittel bírjon, mivel ez adta az ábrázolt jelenetek hitelességét. A Biblia korszakról korszakra képes volt inspirálni a képzőművészeket, bármilyen új művészeti irányzat jelent is meg. Volt, amikor bibliai jelenetek „leple alatt” a művészek tájképet festettek, új térábrázolási megoldásokkal kísérleteztek, vagy éppen anatómiai tanulmányokat készítettek.

Ezen kísérletezések kevés kivételtől eltekintve nem csorbították a bibliai történetek erejét.

Nehéz azonban megfogalmazni azokat a személyes élményeket, amelyek a hiten keresztül gazdagították művészi gondolkodásomat. Számomra hasonló fontossággal bír a Szentírás. Számos kép, melyet festettem, akaratlanul is több jelentést hordoz, mint amennyit ábrázol. Egy csendélet nemcsak egyszerű tárgyak halmaza lehet, hanem liturgikus jelentéssel bíró alkotás is.

Festményeim elkészítésénél mindig azt tartom szem előtt, hogy az elkészítésükhöz szükséges képességeket ajándékba kaptam, és csak akkor vagyok méltó azok birtoklására, ha megfelelő módon sáfarkodom velük.

Balázs Zoltán
festőművész

Freskók, ikonok, kódexek...

A Vermesy Péter Művészeti Iskola festőtagozatos tanulóival részt vehettünk a Biblia éve alkalmából rendezett „A könyvek könyve Maglódon” című kiállításon.

A képzőművészet és a Biblia elválaszthatatlan kapcsolatát mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy sok-sok évszázadon keresztül a festészet, szobrászat kifejezetten a bibliai személyek és

Et la lumière fut...

BIBLIA KIÁLLÍTÁS A MAGHÁZBAN

És lón világosság...

(folytatás az előző oldalról)

jelenetek ábrázolását jelentette. Amikor a festős gyerekekkel művészettörténeti korszakokról beszélgettünk, természetes velejárójaként ismerkedünk a Bibliával. A kisebb, nyolc-tíz éves gyerekekkel a festészeti órákon a bibliai történeteket a fantáziájukra építve dolgozzuk fel. Behozzák saját Bibliájukat, hittankönyvüket, elmesélik legkedveltebb történetüket és ezeket saját elképzeléseiknek megfelelően megfestik.

A nagyobb tanulóknál már a művészettörténeti korszakokhoz kapcsolódva beszélünk a Bibliáról. Így ismerkednek meg a freskókkal, ikonokkal, templomi üvegablakokkal, a kódexek iniciáléival. Számomra fontos, hogy a munkájuk ne váljon öncélú másolássá. Festményeikben, rajzaikban az adott kor stílusjegyeit megőrizve a saját képi világuk tükröződjön.

Nagy öröm volt számunkra, hogy a művészeti iskola festészeti óráin készült munkákkal kiegészíthettük azt a gazdag kiállítási anyagot, amelyet a szervezők gyűjtöttek össze a maglódi hívektől.

*Bujdosó Mária és Csépe Milla
a Vermesy Péter Művészeti Iskola
festőtagozatának tanárai*

Köszönő levél

A biblia kiállítás, csodálatos, szívhez szóló. Vissza idézi gyermekkorom élményeit. Boldog voltam amikor nagymamám ölébe hallgattam a szép bibliai történeteket.

Gratulálok a kezdeményezőnek, a kivitelezőnek és mindenkinek aki ebben részt vett, hogy létrejöjjön. A jó Isten áldása kísérje egész életüket. Kívánom, hogy még sok ilyen kiállítást tudjanak létrehozni. Eredményes munkájukhoz, szeretettel kívánok, jó egészséget, és hosszú boldog életet.

Varga Mártonné, Erzsi néni

Köszönöm mindenkinek, akivel együtt dolgozhattam a Biblia-kiállítás és a hozzá kapcsolódó rendezvény létrejöttén. Olyan értéket hoztunk létre közösen, ami reményt adhat mindnyájunknak ebben a zajos és konfliktusokkal terhes világban. Reményt arra, hogy a bizalom, a segítőkészség és az egymásra figyelés, a közös munka öröme tovább tart, mint egy szép este, egy időszak kiállítás látványa.

Szüleinktől, nagyszüleinktől őrzött értékeink – tárgyak, könyvek, levelek, fényképek, mondatok és szavak erősítenek minket, velünk és bennünk tovább élnek. Most egy kicsi részt mutattunk föl ebből a kincsből. Kinyitottuk a családi fiókokat, és megmutattuk mindenkinek, kik vagyunk, miben hiszünk, milyen normák szerint élünk, mi az, ami generációkon át utat mutatott nekünk és hozzátartozóinknak.

Evangélikusok, katolikusok, reformátusok, hívők és hit nélküliek – maglódiak – együtt ünnepeltek egy kitüntetett időben, kereshették múltjuk és jelenük emlékeit saját tárlóikban, és rácsodálkoztak a másik szakrális világára is.

Arra az estére, a Biblia ünnepére a MagHázba mindenki hozott valamit. A kiállítási tárlókban a személyes értékek, a gyermekek rajzai, a maglódi festők festményei, az énekek, a zene, a vers, az aszszonyok süteményei, a virágok, az adventi koszorú, a barátok, ismerősök kétkézi munkája, a látogatók biztatása és érdeklődése, együtt alkották az ünnepet. Kitüntetett alkalom a kitüntetett idő, az advent kezdetére, félre tettük békétlen gondolatainkat, jószívvel és örömmel fordultunk egymás felé.

Köszönöm.

*Dr. Deáky Zita
etnográfus*

Gondolatok az ÉletMűhely űrügén

Gyülekezetünk presbitériuma gondolt egy nagyot! Indítsunk az idén ősszel egy felnőtt hitoktatáshoz hasonló előadás-sorozatot, melynek során bibliai ismeretekhez lehet jutni. Találtunk is egy programot: ez volt az ÉletMűhely.

A tíz részből álló sorozat alkalmain közös vacsora, vetítőképes előadás és kiscsoportos beszélgetés keretében lehetett ismerkedni az evangéliummal.

Ilyen témák voltak:

- *Milyen Isten?*
- *Ki vagyok én?*
- *Mitől rossz a világ?*
- *A Biblia megbízhatósága*
- *Ki Jézus?*
- *Feltámadt-e Jézus?*
- *Miért halt meg Jézus?*
- *Jó kapcsolat Istennel*
- *Krisztus felé fordulni*

Az ÉletMűhely Jézus missziós parancsának eszköze volt: másokat Jézushoz vezetni (sőt magunkat is)! Hívogatni kellett a keresztyén gyülekezeti élettől elszakadtakat az alkalmakra.

Kiléptünk a templom falai közül, új kapcsolatokat alakítottunk eddig ismeretlen, vagy ritkán látott embertársainkkal.

Amikor a hívogatásról volt szó a gyülekezetben sokféle gondolat fogalmazódott meg: nem merek senkit megszólítani, félek, hogy elutasítanak, ó ez reménytelen, nem vagyok elég ügyes ebben és ilyenek.

Mégis az a 25–30 ember, aki péntekenként összegyűlt a tanítást hallgatni és élvezte a közös együttlétet, beszélgetést, vacsorát, éneklést reménységgel töltött engem (is).

Engedjétek meg, hogy egy személyes történetet is elmondjak. Amikor ott álltam Jeruzsálemben a Bethesda tavának oszlopcsnarokainál nagyon elérzékenyültem, sírtam.

Az az ember jelent meg gondolataimban, aki 38 éve várta, hogy valaki bevigye a tóba, mert béna volt, beteg volt és nem volt embere...

Ma is várnak emberek arra, hogy valaki Jézushoz vigye őket.

Kedves embertársam, Te tudsz valakinak az embere lenni?

Szeberényi Lászlóné

**Luther
és az
ő parkja**

Kedves Testvérek!

Ki tudja közületek hol van a Rákóczi úton (Budapest) a Luther szobor? Bizonyára kevesen. Ha arra jártok, nézzetek fel az 57. számú ház első emeleti szintjére: ott van! Elődeink ezen a helyen építették evangélikus templomukat sok áldozatos munkával. (Ma csak egy terem őrzi nyomát.)

A reformáció 500. évfordulójának megünneplésére készülve szeretnénk egy Luther-parkot Luther szoborral létesíteni a Haranglábnok mellett, természetesen azt is felújítva. Kérlek Benneteket támogatásotk terveinket gondolattal, imádsággal és majd cselekedetekkel is!

Isten áldása legyen Velünk!

Szeberényi Lászlóné

„A Karácsony mindig újra és újra lehetőséget ad számunkra az elcsendesedésre”

2008 Adventjének első vasárnapján Maglódon járt szeretetvendégségben Dr. Harmati Béla László, az Evangélikus Országos Múzeum igazgatója. Egy előadás keretében ismerkedhettünk meg

vele. A parókiára való megérkezése előtt megtekintette a Magházban a bibliakiállítást, melyről elismerően szólt. Előadásának témáját az oltár-szószerzők témaköréből választotta, és szebbnél szebb képekkel illusztrálta az érdekes témát. Az előadás után egy kötetlen beszélgetés következett, s megköszönhettük a gyülekezeti tagok által sült finom süteményeket.

A szeretetvendégséget követően tettem fel néhány kérdést Dr. Harmati Béla Lászlónak.

- Kérem néhány mondatban mutakozzon be azok számára is, akik nem tudtak ott lenni a szeretetvendégségen.

- Lelkészcsaládból származom, édesapám és nagypapám is lelkészként szolgáltak. Végzettségem szerint művészettörténész és francia szakos tanár vagyok. Doktorátusomat az ELTE bölcsészkarán szereztem evangélikus egyházművészetből. Négy gyermekem van.

- Milyen volt a gyermekkor? Mi volt az a meghatározó élmény, amiért ezt a feladatot választotta, amivel foglalkozik?

- Érdekes módon kezdetben az irodalom érdekelt jobban és ebbe az irányba is tanultam tovább. Párizsban a Sorbonne egyetemén szereztem posztgraduális diplomát francia irodalomból. Ezután jött a „nagy váltás” és akkor hívtak az evangélikus múzeumba dolgozni elődöm Fabiny Tibor. A múzeumba szembesültem azzal a ténnyel, hogy noha az egyházban nőttek fel mégse ismerem igazán azt a gazdagságot és sokszínűséget melyet az evangélikus egyházban található Magyarországon. Az elmúlt 11 évben bejártam az országot és szinte minden templomot végignéztem a pincétől a padlásig. Sok érték került elő és az azóta folyamatosan végzett restaurálásnak köszönhetően talán meg is marad még sokáig.

- Az evangélikusság értékeit kutatja, menti és őrzi. Mi az Ön múzeumban lévő legkedvesebb darabja, és melyik a legértékesebb tárgy?

- Nehéz erre a kérdésre válaszolni. Minden tárgynak, festménynek, helynek, szobornak megvan a maga története. A tárgyakon keresztül kirajzolódik az evangélikusság hanyatttört sorsa, a küzdelem a hitben való

megmaradásért és az életben maradásért. Talán ha egy példát említhetek: akkor azt az egykori oltárképet említeném, mely egykor a varsádi (Tolna megye) templom oltárát díszítette és az utolsó vacsora jelenetét ábrázolta. A kép egy megmaradt foszlányára egy melléképületben találtam rá. Az egész képből nem maradt már más, mint Krisztus alakja egy vászondarabon. Számomra ez a képtörredék szimbolikus jelentéssel bír. Solus Christus – egyedül Krisztus, ha Ő marad meg nekünk, akkor semmit el nem veszünk.

- Vannak-e olyan tárgyak a múzeumban, melyek a Nagy-Magyarország területéről származnak?

- Igen. Az evangélikusság emlékei összefonódnak a Kárpát-medence népeinek történetével, attól nem lehet sose el- vagy leválasztani. A történelem viharai a tárgyakat sem kímélték. Erre-arra sodorták őket és gyakran a legváratlanabb helyeken bukkannak az ember máshonnan származó tárgyra, emlékre.

- Maglódon az evangélikusság és a szlovák identitás összekapcsolódik. Ecseren már nem ennyire érezhető, ott inkább a katolicizmus dominál. Hogyan van ez a magyarországi össz-evangélikusság körében?

- Az evangélikusság gazdagságát a Kárpát-medencében a sokszínűsége adja. Magyarok, németek, szlovákok és vend eredetű evangélikusok mind magukkal hozták saját kulturális hagyományait, szokásait, művészetüket. Itt részben keveredve, egymásra hatva, egymás mellett élve és egymást inspirálva igen gazdag kultúrát hoztak létre.

- Mivel tölti szabadidejét? Kérem néhány szóban beszéljen a családjáról!

- Ha azt mondom, hogy négy gyermekem, két fiú és két leányom van 6 évestől a 15 évesig, akkor nehéz szabadidőről beszélni. Amikor csak tehetem velük töltöm a szá-

Zenei szolgálatok, melyek adventi készülődésünket segítették művésztanárok és tanítványaik

badidőmet. Feleségem gyógypedagógus, magyar szakos tanár, sokat köszönhetek neki, ő az aki megteremti a családnak stabil hátterét.

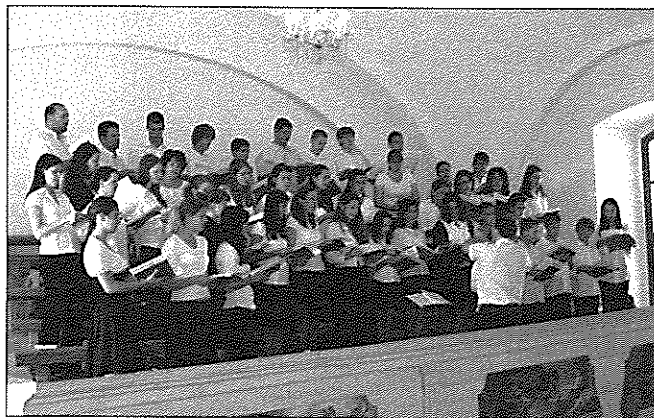
- Ebben az erkölcsileg lezüllyött országban az emberek elfordulnak az egyháztól, a közösségektől. Ön hogyan látja mindezt? Lát-e kiutat, lesz-e megújulás a keresztény egyházak és közösségek számára?

- Csak egyedül ezt a kiutat látom. Valamikor az tette Európát nagyváros és példabírává a világ számára, amit a krisztusi üzenet komoly felvállalása jelentett számára. Ma ezt gyakran elfelejtjük és álmélkodva látjuk, hogy a világ már nem vesz komolyan minket. De magunk sem vesszük komolyan önmagunkat. Kapkodunk mindenfelé az ezotériától a budhizmusig, a keleti misztikától a harcos ateizmusig. Remélni tudom csak, és hiszem is, hogy Krisztus szava újra utat tud találni az emberi szívekig és a tékozló fiú hazatalál majd apja házába. Karácsony mindig újra és újra lehetőséget ad számunkra az elcsendesedésre, a hazafelé vezető úton való első lépés megtételére.

- Köszönöm a riportot. Kívánunk az egész családjának jó egészséget, áldott adventi várakozást, boldog Karácsonyt és békés új esztendőt! Köszönjük, hogy elfogadta meghívásunkat.

Kérges László
gyülekezeti felügyelő

A főtí kántorképző énekkara szolgált templomunkban

Gyülekezeti kirándulás Pozsonyban

Pozsonyi kirándulásunkat Dévénynek – ma már Pozsony egyik városrésze – vára meglátogatásával kezdtük. A Morva folyó a sziklán tornyosuló várat körbekarolva olvad itt a Duna habjaiba, és nyújt egyedülálló, varázslatos környezetet, beszél sok-sok sorscsapásról napjainkban.

Ezt követően leereszkedtünk a pozsonyi várat megtekinteni, ahol mondanom sem kell, a várost körülölelő lélegzetelállító kilátás fogadott bennünket. A várat kívülről megtekintve a várból a Zsigmond kapun át távoztunk. A várost körbezáró falakon át a Vodric kapu helyén léptünk a városba.

A városban első utunk az evangélikus negyedbe vezetett, ahol rátalálhattunk maglódi templomunk testvérére, egy hasonló stílusú kistemplom képében. A városnegyedet követően a magyar kirá-

lyok koronázó templomát, a Szent Márton dómot tekintettük meg, ahol a Halotti beszédet, ősi nyelvemlékünket is megtalálták. A templom tetejét a Szent korona másolata ékesíti.

Folytattuk utunkat Pozsony legrégebbi, a XIII. század óta a mai napig létező negyedében. Itt látható a Pázmány Péter alapította papnevelde, Draskovics György alapította préposti palota, Eszterházy Miklós nádor palotája.

Megtekintettük Pozsony egyetlen megmaradt városkapuját, a Mihály kaput, amelynek tornya ma a város szimbóluma. A séta során a régi polgári házak között érinthetett meg a történelmi múlt szívfacsaró hatása. Láttuk a gyönyörű Szégner kúriát, a szent Katalin kápolnát, a reformkori országgyűlések színhelyeként szolgáló Magyar királyi kamara épületét. Megcsodálhattuk az Eszterházy

palotát, ahol Liszt Ferenc 9 évesen első nagy sikerét aratta, a Péterffy palotát, ahol báró Jeszenák János az 1848-as szabadságharc pozsonyi vértanúja születt, a Zichy palotát, a Patzkó-féle nyomdát, ahol az első magyar nyelvű újságot nyomták. A Pálffy palotában Mozart is koncertezett 6 évesen.

A hajdani Kossuth téren található a Halászkapu maradéka. A hajdani Zöld fa vendéglő erkélyéről Kossuth szónokolt.

A város főterén megcsodáltuk a legendákkal körülszótt Roland szökőkutat 1567-ből, és a tér fő büszkeségét, a város házát. Mellette – a hajdani német evangélikus – később Jezsuita templom. A téren ismét egy magyar emlékmű, a Wesselényi összeesküvés leverésének keserűségét hirdeti. A Ferencesek kolostorában 1278 óta napjainkig magyarul miséznek. Képviselőink itt ülészetek 1526-ban.

Megkerülve a kolostort láthattuk a hajdani magyar evangélikus – ma Orsolya-rendi apácák templomát, átnéztünk a vásártérre a Református templomhoz. A Prímás téren a Prímás palotában, az érsekek rezidenciájában neveztek ki a Batthyány-kormányt, írták alá a márciusi törvényeket, pozsonyi békét, stb.

Kirándulásunkat folytatva busszal eljutottunk Somorja falujába, ahol a magyar evangélikus közösség fennmaradását igyekszik szolgálni egy szlovák anyanyelvű lelkész, aki azért tanul magyarul, hogy a még magyar öntudatukat őrző embereknek gyertyafény legyen képes nyújtani.

Utunkat hazafelé Dunaszerdahelyen keresztül folytattuk. Estére újult lelki erővel feltöltődve, az őseink emlékét magunkba zárva hajthattuk nyugovóra fejünket és adhattunk hálát a Jóistennek, hogy ismét megajándékozott bennünket.

Petrovics Erika

Akikért a harang szólt: halottaink 2007. november 1. és 2008. október 31. között

Varga Istvánné Hegedűs Mária
Danó Lajosné Szever Mária
Merczel Pál
Kalina József
Nagy János
P. Nagy György
Szever Jánosné Boczkó Anna
Németh Józsefné Szlúka Anna
Fejférek Gyuláné Hajdú Teréz
Farkas Pál
Kolompár Antal
Potocska Pálné Gohér Zsuzsanna

Merczel Istvánné Maronics Mária
K.Tabányi Istvánné Valkai Zsuzsanna
Bartos Pál
Dulin Pál
Nagy János
Bruno Bachthaler
Huszák László
Mirák Jánosné Lassin Anna
Kocsis Aladár
Varga Ildikó
Solti Jánosné Laczkó Mária
Miriszlai Tamásné Varga Irma

Tabányi Mihályné Tabányi Anna
Magyar Ferencné Szabó Mária Anna
Zémann Ferenc
Huszák Ferencné Kolmann Anna
Pell Lajosné Z.Laczkó Anna
Bakonyi Győző
Pecznyik István
Fauszt Istvánné Valkai Mária
Vidikán Lajosné Vrabcz Anna
Bógyis János
Rózsahegy Ferencné Tabányi Erzsébet
I.Tabányi Jánosné B.Tabányi Zsuzsanna

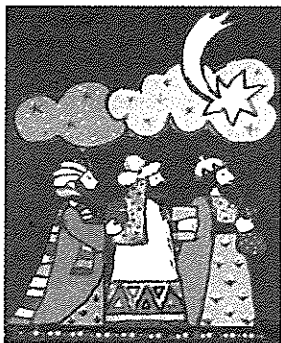
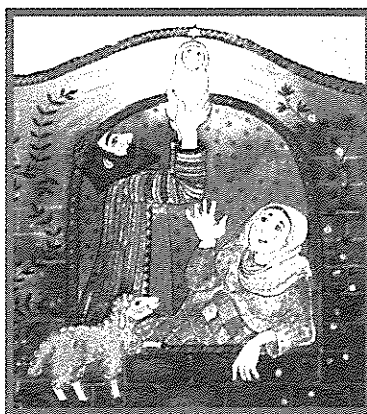
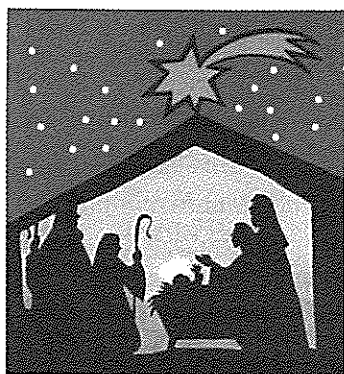
Összeállította:

Péterné Benedek Ágnes

Kedves Gyerekek!

Nézzétek meg ezeket a képeket! A karácsonyi történet legfontosabb mozzanatait láthatjátok. Párosítsátok a képekhez a bibliai igéket, majd készítsétek el a számotokra legszebbet, legkedvesebbet képeslapként, színes rajzként! A legfontosabb, hogy mindegyikről beszéljétek a képekről szüleitekkkel, nagyszüleitekkkel!

1. „Felment József is a galileai Názáretből Júdeába, a Dávid városába, amelyet Betlehemnek neveznek,..., hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt.” (Lk 2,4-5)
2. „És megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta és a jászolba fektette.” (Lk2,7)
3. „Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet, és a jászolban fekvő kis gyermeket” (Lk2,16)
4. „Amikor meglátták a csillagot, igen nagy volt az örömük. Bementek a házba, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták Őt.” (Mz2,10-11)

Akiket az Úr – 2007. nov. 1. és 2008. október 31. között – a keresztség által gyermekévé fogadott templomunkban

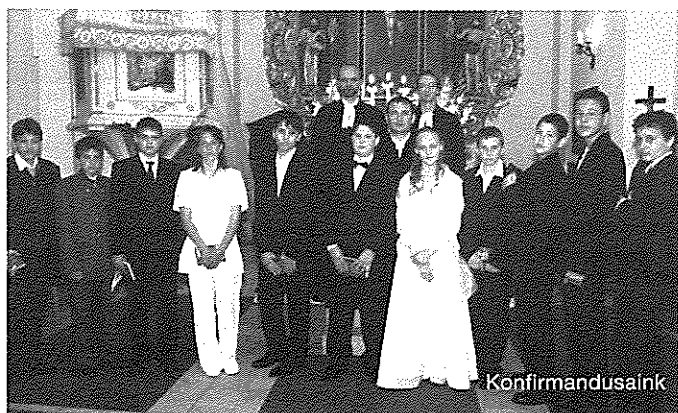
Ochtinszki Péter László
 Albertiné Endresz Gabriella
 Alberti Péter
 Süvegesné Almádi Éva
 Süveges Éva
 Pál Zoltán
 Pál Attila
 Potocska Pálma
 Varga Roland
 Varga Szilárd
 Zoltán Barbara
 Vaskó Devics Bulcsú
 Kerégyártó Márk
 Kun Júlia Anna
 Szvetics Artúr Attila
 Bartos Emese
 Dányi Attila
 Keszei Korina Vivien
 Krucsó Míra

Akik 2008. évben lettek a gyülekezet tagjai: konfirmandusaink

Alberti Péter
 Baluja László
 Franyó Sándor
 Gyöngyösi Réka
 Hajdú Gergely
 Kalmár Roland
 Kérges Boglárka Szilvia
 Nagy Patrik
 Pál Attila
 Pál Zoltán
 Tóth Kristóf

Akik Isten színe előtt – 2007. november 1. és 2008. október 31. között – templomunkban esküdtek örök hűséget egymásnak

Széplaki Lajos és Lozsi Zsuzsanna

Konfirmandusaink

Csoportkép a sūri tábortban

GYÜLEKEZETI HÍREK

● **Május 11-én** – pünkösd napján – hagyományainkhoz híven csodálatosan feldíszított templomban, népviseletbe öltözött lányok-asszonyok körében tartottuk ünnepi istentiszteletünket.

● **Május 18-án** konfirmációi istentiszteleten 11 fiatal tett vallást hitéről.

● **Május 19–25 között** a „Maglód a Gyermek Városa” rendezvénysorozathoz kapcsolódott gyülekezetünk, amikor délutánonként nyitott templommal vártuk az érdeklődőket.

● **Május 25-én** családi, gyermeknap istentiszteletünkön lezártuk a hittantanevet. A gyülekezeti teremben kézműves foglalkozással és gyermekeink életét bemutató kiállítással fejeztük be az ünnepelt.

● **Június 1-én** a 25, 50 és 60 esztendeje konfirmáltak hálaadó istentiszteleten és testvéri beszélgetésen vettek részt.

● **Június 4-én** templomunkban kezdődött istentisztelettel a trianoni döntés gyászos napjára való megemlékezés.

● **Június 23 és 27 között** gyülekeztünk ifjúsága a Bakonyban – *Súron* – táborozott.

● **Július 6-án** a *Fóti Kántorképző Intézet* énekkara volt vendégünk, és szolgált.

● **Augusztusban** két konfirmandusunk országos táborban vett részt Révfülöpön.

● **Szeptember 21-én** gyülekezetünk hittanosai tanévnyitó istentiszteleten kezdték el az előttük álló tanévet és az új konfirmandus csoport bemutatkozott a gyülekezetnek.

● **Szeptember 27-én** városunk 10. szlovák napja kétnyelvű istentisztelettel kezdődött templomunkban, melyen *Gulácsiné Fabulya Hilda* lelkész nő szolgált közöttünk.

● **Október 3-án** kezdődött *Életműhely* sorozatunk, melyen december 12-éig találkoztunk hétről-hétre.

● **Október 11-én** gyülekezeti kirándulásra indultunk 50 fős csoportunkkal a néhai koronázó-városba Pozsonyba.

● **Október 12-én** hálaadó istentiszteletre hívtuk mindazokat, akik ezévből ünnepezték házasságuk kerek évfordulóját.

● **Október 16-án** templomunkban hallgathattuk a *Vermesy Péter Művészeti Napok* nyitó hangversenyét.

● **Október 20–21-én** református testvéreinkkel együtt készültünk a reformáció ünnepére esti istentiszteleteken, melyet 26-án a református templomban közös úrvacsorai istentiszteleten ünnepeltünk.

● **November 2-án** vigasztaló-megemlékező istentiszteleten gondoltunk mindazokra, akik az elmúlt egy esztendőben hunytak el.

● **November 28-án** történt a *Bibliakiállítás* megnyitója, melyen részt vett és szolgált *D. Szabik Imre* püspök úr, *Péter Attila* lelkész és gyülekezetünk énekkara.

● **Ádvent vasárnapjain** a *Vermesy Péter Művészeti Iskola* művésztanárai és tanítványai, illetve a gyömrői evangélikus gyülekezet *Talentum* ének- és zenekara szolgált istentiszteletünkön.

Az adventi-karácsonyi ünnepkör alkalmai:

 December 24-én, karácsony szent estéjén (szerdán) este 5 órakor ünnepi istentisztelet a gyermekek szolgálatával.

 December 25-én, karácsony első napján (csütörtökön) 1/2 11 órakor ünnepi istentisztelet úrvacsoraozítással.

 December 26-án, karácsony második napján (pénteken) 1/2 11 órakor ünnepi istentisztelet úrvacsoraozítással.

 December 31-én (szerdán) óév esti istentisztelet 5 órakor.

 Január 1-én (csütörtökön) újév ünnepi istentisztelet 1/2 11 órakor úrvacsoraozítással.

 Január 6-án (kedden) vízkereszt ünnepi istentisztelet 1/2 11 órakor.

Gyülekezeti alkalmainkra mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

Egyházközségünket segíti

a Maglói Evangélikus Egyházközségért Alapítvány.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik alapítványunkat adójuk 1%-nak felajánlásával vagy más módon támogatták.

További felajánlásait a Monor és Vidéke Takarékszövetkezet

65100039-10035728

számlaszámon tehetik meg.

Az Alapítvány Kuratóriuma

Maglói Evangélikus Egyházközségért Alapítvány 2007. évi Közhasznúsági beszámolója

Eszközök	E Ft	Források	E Ft
Pénzeszközök	752	Induló tőke	100
		Tőkeváltozás	652
Összesen	752	Összesen	752

■ 2007. évben magánszemélyektől 109 E Ft adományt kapott az Alapítvány, más szervezettől vállalkozótól támogatás nem érkezett.

Az Alapítvány tisztségviselői 2007. évben semmiféle juttatásban nem részesültek.

■ Ezúton köszönjük meg az alapítványunkat személyi jövedelemadójuk 1%-ával támogatóknak a 2007. évben bankszámlánkon jóváírt **121.495 Ft** felajánlást. Az összeget a konfirmandus tábor és a nagycsaládban élő evangélikus gyermekek nyári táboroztatásának segítésére fordítottuk.

Az alapítvány adószáma: 18675421-1-13

az Alapítvány Kuratóriuma

 ERŐS VÁR

A Maglói Evangélikus Egyházközség Gyülekezeti újságja
2008. IX. évfolyam 2. szám

Megjelenik évente kétszer 1500 példányban

Az újságért felel: **Péter Attila lelkész**

Cím: 2234 Maglód, Sugár út 79.

Telefon: 06-29-325-555

Tipográfia és nyomdai előkészítés: Vémi József
Nyomtatás: Pro-Atelier Kft., Budapest